Downloaded via the EU tax law app / web

KONKLU?JONIJIET TA' L-AVUKAT ?ENERALI

M. POIARES MADURO

ippre?entati fit-13 ta' Settembru 2006 1(1)

Kaw?a C-277/05

Société thermale d'Eugénie-les-Bains

vs

Ministère de l'Économie, des Finances et de l'Industrie

[talba g?al de?i?joni preliminari mag?mula mill-Conseil d'État (Franza)]

"VAT – Kamp ta' applikazzjoni – Kapparri m?allsa fil-kuntest ta' kuntratti li jikkon?ernaw il-provvista ta' servizzi su??etti g?all-VAT u mi?mumin mill-fornitur fil-ka? ta' t?assir tal-kuntratt – Klassifikazzjoni"

1. Din it-talba g?al de?i?joni preliminari pre?enti, imressqa mill-Conseil d'État (Franza), tirrigwarda essenzjalment l-interpretazzjoni ta' l-Artikolu 2(1) tas-Sitt Direttiva 77/388/KEE(2). Fil-fatt, din tirrigwarda l-kwistjoni jekk somom im?allsin bil-quddiem g?al provvista ta' servizzi ta' lukanda u li l-fornitur ikun ?amm wara li l-klijent ?assar prenotazzjoni li kienet saritlu humiex su??etti g?at-taxxa fuq il-valur mi?jud (iktar 'il quddiem il-"VAT").

I – Il-fatti tal-kaw?a prin?ipali, il-kuntest ?uridiku u d-domanda preliminari mag?mula lill-Qorti tal-?ustizzja

2. Is-Société thermale d'Eugénie-les-Bains (iktar 'il quddiem il-"kumpannija" jew ir-"rikorrenti"), li hija stabbilita fil-komun bl-istess isem (Franza), hija attiva fil-?estjoni ta' stabbilimenti termali, li tinkludi l-provvista ta' servizzi ta' lukandi u ta' restoranti. Il-kumpannija tir?ievi somom li jit?allsu bil-quddiem meta jsiru l-prenotazzjonijiet ta' l-allo?? mill-klijenti.

3. Skond l-Artikolu L114-1 tal-Kodi?i tal-Konsumatur, li jirri?ulta mill-Artikolu 3-1 tal-Li?i Nru 92-60, tat-18 ta' Jannar 1992, li ssa??a? il-protezzjoni tal-konsumaturi,(3) "[?]lief fil-ka? ta' stipulazzjoni kuntrarja fil-kuntratt, is-somom im?allsin bil-quddiem jikkostitwixxu kapparra, b'mod li kull wie?ed mill-kontraenti jista' jin?all mill-impenn tieg?u, billi l-konsumatur jitlef il-kapparra u billi l-professjonist irodd darbtejn daqsha". Is-somom ta' flus li l-kumpannija tir?ievi b'dan il-mod b?ala kapparra jew jitnaqqsu mill-pagament ulterjuri g?all-allo??, jew inkella jin?ammu mill-kumpannija f'ka? li l-klijenti j?assru l-prenotazzjoni tag?hom.

4. Fl-1992, saret spezzjoni tal-kontijiet tal-kumpannija fir-rigward tal-perijodu bejn l-1 ta' Jannar 1989 u t-30 ta' April 1992. Wara din l-ispezzjoni, l-amministrazzjoni fiskali dde?idiet li l-kapparri li kienet ir?eviet il-kumpannija fil-mument tal-prenotazzjoni u li hija kienet ?ammet wara t-t?assir tal-prenotazzjoni, kellhom ikun su??etti g?all-VAT. Konsegwentement, fit-8 ta' Di?embru

1994, il-kumpannija ?iet mitluba t?allas taxxa addizzjonali, g?all-imsemmi perijodu, fl-ammont ta' 84 054 FRF (12 814 EUR). Peress li l-kumpannija ma qablitx ma' din il-po?izzjoni, hija ressqet ilment quddiem l-amministrazzjoni fiskali, liema lment ?ie mi??ud fl-14 ta' Frar 1995.

5. Il-kumpannija ressqet rikors quddiem it-tribunal administratif de Pau li ?a?ad l-istess rikors b'de?i?joni tat-18 ta' Novembru 1999. Il-kumpannija mbag?ad appellat quddiem il-Cour administrative d'appel de Bordeaux li wkoll ?a?det l-appell b'de?i?joni tat-18 ta' Novembru 2003. Dawn i?-?ew? qrati kkunsidraw li, meta l-kapparra tin?amm mill-kumpannija f'ka? li l-klijent i?assar il-prenotazzjoni tieg?u, din tikkostitwixxi l-korrispettiv dirett u r-remunerazzjoni g?al provvista ta' servizzi individwabbli li tikkonsisti fil-ftu? tal-fajl tal-klijent u fil-prenotazzjoni ta' allo?? g?alih. Il-kapparra mi?muma mill-kumpannija f'dan il-ka? kellha g?alhekk tkun su??etta g?all-VAT.

6. Billi l-kumpannija sostniet li din il-kapparra g?andha titqies b?ala kumpens im?allas biex jag?mel tajjeb g?ad-dannu li hija tkun ?arrbet min?abba l-inadempjenza tal-klijenti tag?ha u, b?ala tali, mhijiex su??etta g?all-VAT, hija appellat quddiem il-Conseil d'État, li dde?ieda li jissospendi l-pro?eduri u li jressaq is-segwenti domanda preliminari lill-Qorti tal-?ustizzja:

"Somom im?allsin b?ala kapparra fil-kuntest ta' kuntratti ta' bejg? li jirrigwardaw il-provvista ta' servizzi su??etti g?all-[VAT] g?andhom ji?u kkunsidrati, meta x-xerrej jag?mel u?u mill-fakultà li huwa g?andu li jer?a' lura mill-kuntratt u meta dawn is-somom jin?ammu mill-bejjieg?, b?ala remunerazzjoni g?all-provvista tas-servizz ta' prenotazzjoni u b?ala tali su??etti g?all-[VAT] jew b?ala kumpens g?at-t?assir tal-kuntratt im?allas biex jag?mel tajjeb g?ad-dannu m?arrab b'ri?ultat ta' l-inadempjenza tal-klijent, bla konnessjoni diretta ma' kwalunkwe servizz mog?ti bi ?las u, b?ala tali, mhux su??etti g?al din l-istess taxxa?"

7. Din id-domanda twassal lill-Qorti tal-?ustizzja sabiex tinterpreta diversi dispo?izzjonijiet tas-Sitt Direttiva, b'mod partikolari l-Artikolu 2(1), li jg?id li "il-provvista ta' o??etti u servizzi mag?mula bi ?las fit-territorju tal-pajji? minn persuna taxxabbli li ta?ixxi b?ala tali" g?andha tkun su??etta g?all-VAT.

8. L-Artikolu 6(1) ta' din l-istess Direttiva tiddefinixxi l-"provvista ta' servizzi" b?ala kull operazzjoni [tran?azzjoni] li ma tikkostiwixxix provvista ta' o??etti skond it-tifsira ta' l-Artikolu 5 tas-Sitt Direttiva u tipprovdi li tran?azzjonijiet b?al dawn "jistg?u jinkludu *inter alia* […] obbligazzjoni biex ma jsirx jew biex ikun tollerat att jew sitwazzjoni".

9. L-Artikolu 10(2) ta' l-istess Direttiva, li jipprovdi li "[i]kun hemm fatt taxxabbli u jkun hemm taxxa meta l-o??etti jitwasslu jew is-servizzi jing?ataw. Konsenja ta' o??etti, ?lief dawk imsemmija fl-Artikolu 5(4)(b), u provvisti ta' servizzi li jwasslu g?al prospetti ta' kontijiet jew ?lasijiet su??essivi g?andhom jitqiesu b?ala kompluti fi?-?mien meta l-perjodi relattivi g?al dawn il-prospetti ta' kontijiet jew ?lasijiet jeskadu", huwa wkoll rilevanti g?all-finijiet ta' l-anali?i. L-istess dispo?izzjoni tipprovdi, madankollu, li, "meta ?las isir akkont qabel ma l-o??etti jitwasslu jew is-servizzi jing?ataw, ikun hemm taxxa mal-wasla tal-?las u fuq l-ammont ri?evut."

10. G?andu ji?i osservat, fl-a??ar nett, li skond l-Artikolu 11A(1)(a) tas-Sitt Direttiva, l-ammont taxxabbli fir-rigward ta' provvisti ta' servizzi g?andu jkun "dak kollox li jikkostitwixxi l-konsiderazzjoni li kien jew irid jinkiseb mill-fornitur mix-xerrej, il-klijenti jew it-tielet parti g?al dawn il-provvisti".

II – **Anali?i**

11. Fil-kaw?a pre?enti, hemm, essenzjalment, ?ew? te?ijiet opposti fir-rigward tal-klassifikazzjoni tas-somom im?allsin bil-quddiem mill-klijenti tal-kumpannija u mi?mumin mill-kumpannija meta l-klijenti j?assru l-prenotazzjonijiet tag?hom. Fl-opinjoni tal-kumpannija, dawn is-

somom, li jit?allsu b?ala kapparra, huma ta' natura kompensatorja u, konsegwentement, mhumiex su??etti g?all-VAT. Il-gvernijiet kollha li ssottomettew osservazzjonijiet fil-kaw?a pre?enti u l-Kummissjoni tal-Komunitajiet Ewropej ma jaqblux ma' din it-te?i. Fil-fatt, g?ar-Repubblika ta' Franza, l-Irlanda, ir-Repubblika tal-Portugall u l-Kummissjoni, is-somom ta' flus im?allsin u mi?mumin mill-kumpannija meta l-klijenti j?assru l-prenotazzjonijiet tabil?aqq jaqg?u fil-kamp ta' applikazzjoni tas-sistema komuni tal-VAT. Hija biss il-kumpannija li tikkontesta li dawn is-somom jikkostitwixxu l-korrispettiv dirett g?all-provvista ta' servizzi individwati u li ?ew effettivament ipprovduti mill-kumpannija lill-klijenti tag?ha.

12. Sabiex ti?i ri?olta din il-problema ta' klassifikazzjoni, fil-kuntest tas-sistema komuni tal-VAT, tal-kapparri m?allsin u mitlufin mill-klijenti meta huma j?assru l-prenotazzjonijiet tag?hom, jin?tie?, l-ewwel nett, li ti?i mfakkra l-?urisprudenza tal-Qorti tal-?ustizzja dwar l-interpretazzjoni tal-kun?ett ta' "provvista ta' o??etti u servizzi mag?mula bi ?las […] minn persuna taxxabbli li ta?ixxi b?ala tali" fis-sens ta' l-Artikolu 2(1) tas-Sitt Direttiva.

13. Is-sentenza Tolsma(4), dwar l-attività tas-Sur Tolsma, id-daqqaq tat-terrama?ka fit-toroq pubbli?i li huwa l-iktar mag?ruf fost l-istudenti tal-VAT, hija partikolarment istruttiva f'dan ir-rigward. F'din is-sentenza, li fiha l-Qorti tal-?ustizzja ?a?det it-te?i ta' l-awtoritajiet Olandi?i li riedu li d-donazzjonijiet li kien jir?ievi s-Sur Tolsma bis-sa??a tal-?enero?ità tan-nies li jippassi??aw minn quddiemu jkunu su??etti g?all-VAT, il-Qorti tal-?ustizzja l-ewwel nett i??itat il-?urisprudenza li tg?id li, fil-kuntest tas-sistema tal-VAT, it-tran?azzjonijiet taxxabbli jippresupponu l-e?istenza ta' tran?azzjoni li tinvolvi stipulazzjoni ta' prezz jew ta' korrispettiv(5). Meta l-attività tal-fornitur tkun tikkonsisti esklu?ivament fil-provvista ta' servizzi ming?ajr korrispettiv dirett, ma jkunx hemm ba?i ta' stima u g?alhekk dik il-provvista ma tkunx su??etta g?all-VAT. Il-ba?i ta' stima ta' provvista ta' servizzi hija, g?alhekk, mag?mula minn dak kollu li wie?ed jir?ievi b?ala korrispettiv g?as-servizz ipprovdut u g?aldaqstant il-provvista ta' servizz tkun taxxabbli biss jekk ikun hemm rabta diretta bejn is-servizz li jing?ata u l-korrispettiv ir?evut(6). F'dawn i?-?irkustanzi, il-Qorti tal-?ustizzja fl-a??ar nett ikkonkludiet li l-provvista ta' servizzi "issir 'bi ?las' […] biss jekk bejn il-fornitur u l-benefi?jarju jkun hemm rabta ?uridika li fl-ambitu tag?ha ji?u skambjati provvisti re?ipro?i, b'mod li l-?las ir?evut mill-fornitur jikkostitwixxi l-korrispettiv effettiv tas-servizz ipprovdut lill-benefi?jarju" (7).

14. Fuq l-istess linja, fis-sentenza iktar re?enti Kennemer Golf (8), il-Qorti tal-?ustizzja stabbilixxit li te?isti rabta diretta bejn il-mi?ati annwali fissi tal-membri ta' asso?jazzjoni sportiva u s-servizzi pprovduti mill-asso?jazzjoni, li jikkonsistu fit-tqeg?id g?ad-dispo?izzjoni tal-membri, b'mod permanenti, ta' fa?ilitajiet sportivi kif ukoll ta' benefi??ji marbutin mag?hom(9). Il-Qorti tal-?ustizzja kkonkludiet g?alhekk li l-mi?ati annwali tal-membri jistg?u jikkostitwixxu l-korrispettiv g?al dawn is-servizzi pprovduti mill-asso?jazzjoni, u dan indipendentement mill-fatt li l-membri li jkunu ?allsu l-mi?ata annwali ma ju?awx il-fa?ilitajiet ta' l-asso?jazzjoni(10). L-obbligu ta' asso?jazzjoni li tqieg?ed il-fa?ilitajiet sportivi tag?ha kif ukoll il-benefi??ji marbutin mag?hom g?ad-dispo?izzjoni ta' kull membru li jkun ?allas il-mi?ata annwali tieg?u tikkostitwixxi, fil-fehma tal-Qorti tal-?ustizzja, il-provvista ta' servizzi bi ?las fis-sens ta' l-Artikolu 2(1) tas-Sitt Direttiva.

15. Fil-ka? pre?enti, jirri?ulta pre?i?ament li l-?las ta' somma bil-quddiem minn klijent, b?ala kapparra, ma jse??x ming?ajr impenn min-na?a tal-kumpannija meta jit?allas dan l-ammont. Minn banda, il-kumpannija tag?mel prenotazzjoni, ji?ifieri tassumi l-obbligu li tqieg?ed kamra g?ad-dispo?izzjoni tal-klijent f'data miftiehma. Din il-provvista ta' prenotazzjoni timplika, lo?ikament, l-obbligu li l-kumpannija tastjeni milli tikkuntratta ma' terzi bi ksur ta' dan l-impenn u li tirrispetta d-dritt li l-klijent i?assar il-prenotazzjoni. Mill-banda l-o?ra, il-kumpannija ma tag?tix din il-garanzija, fis-sens li l-klijenti tag?ha jkollhom ?erti fa?ilitajiet u servizzi g?ad-dispo?izzjoni tag?hom f'mument partikolari, b'titolu purament gratuwitu. Biex tag?ti dan il-benefi??ju, hija titlob, fil-fatt, il-pagament ta' somma li hija jkollha d-dritt li ??omm f'ka? li l-klijent i?assar il-prenotazzjoni. Jidher evidenti li

hemm rabta sinallagmatika u re?iproka bejn din il-provvista ta’ prenotazzjoni u l-pagament mag?mul mill-klijent.

16. Bil-kundizzjoni li, fil-ka? pre?enti, il-kumpannija tir?ievi somom li jikkostitwixxu l-korrispettiv effettiv tas-servizz ta’ prenotazzjoni li hija pprovdiet lill-klijenti inadempjenti, din il-provvista g?andha ti?i kklassifikata, skond il-?urisprudenza stabbilita tal-Qorti tal-?ustizzja, b?ala provvista ta’ servizzi mag?mula bi ?las, fis-sens ta’ l-Artikoli 2(1) u 6(1) tas-Sitt Direttiva. Din il-konklu?joni iktar u iktar g?andha tapplika peress li, kif iddikjarat diversi drabi l-Qorti tal-?ustizzja, is-Sitt Direttiva tag?ti kamp ta’ applikazzjoni wiesa’ ?afna lill-VAT, li jinkludi l-attivitajiet ekonomi?i kollha ta’ produttur, ta’ negozjant jew ta’ persuna li tipprovdi servizzi(11).

17. Ir-rikorrenti tikkontesta din il-klassifikazzjoni billi tressaq ?ew? argumenti. Minn banda, hija ssostni li provvista ta’ prenotazzjoni ma tistax ti?i individwata mill-provvista prin?ipali li toffri lukanda. Il-kapparri mi?muma mill-kumpannija mhumiex ma?suba b?ala ?las g?al servizzi individwati pprovduti lill-klijenti u li ma jistg?ux jitgawdew b’mod awtonomu mill-provvista prin?ipali. Mill-banda l-o?ra, hija ssostni li s-somom li hija ??omm wara li l-klijenti j?assru l-prenotazzjonijiet tag?hom g?andhom natura ta’ kumpens miftiehem f’ammont fiss biex jag?mel tajjeb g?ad-danni kka?unati lill-kumpannija min?abba dan it-t?assir.

A – *L-allegazzjoni li l-provvista ta’ prenotazzjoni mhijiex individwabbli u ma tistax titgawda b’mod awtonomu mill-provvista prin?ipali*

18. ?ertament, provvista li tikkonsisti fil-garanzija li ting?ata lil persuna li hija ser ikollha kamra g?ad-dispo?izzjoni tag?ha f’data partikolari tispi??a ma’ l-e?ekuzzjoni tal-provvista tas-servizz prin?ipali tal-lukanda. Hija titlef l-individwalità tag?ha fir-rigward tal-provvista prin?ipali li mag?ha hija tifforma assjem wie?ed. Bl-istess mod, fin-nuqqas ta’ t?assir tal-prenotazzjoni min-na?a tal-klijent, l-ammont im?allas bil-quddiem b?ala kapparra ji?i sempli?ement imnaqqas mill-prezz totali dovut mill-klijent u jitlef ukoll l-awtonomija tieg?u minn dan il-prezz. F’dawn i?-?irkustanzi, il-?las ta’ ammont b?ala kapparra fil-mument tal-prenotazzjoni ta’ kamra huwa ekwivalenti g?all-?las “akkont qabel ma l-o??etti jitwasslu jew is-servizzi jing?ataw” fis-sens tat-tieni subparagrafu ta’ l-Artikolu 10(2) tas-Sitt Direttiva. Skond din l-istess dispo?izzjoni, it-taxxa tkun dovuta mal-wasla tal-?las u fuq l-ammont ri?evut.

19. Fil-ka? pre?enti, madankollu, l-ammonti in kwistjoni n?ammu mill-kumpannija b’ri?ultat ta’ l-inadempjenza tal-klijenti. Huma ma n?ammux akkont tal-provvista prin?ipali li l-kumpannija ma kinitx i?jed obbligata li tipprovdi lill-klijenti li ?assru l-prenotazzjonijiet tag?hom. Je?tie? li ji?i enfasizzat li, fi kwalunkwe ka?, il-kumpannija pprovdiet servizz lill-klijenti inadempjenti. Hija ggarantitilhom kamra jew kura termika fid-data miftiehma filwaqt li astjeniet milli tikkontratta ma’ ?addie?or li jista’ jkun interessat u rrispettat id-dritt tal-klijenti li j?assru l-prenotazzjonijiet. Dan jinvolvi vanta?? reali li minnu bbenefika kull klijent li favurih kienet saret prenotazzjoni. Fil-fehma tieg?i, tali provvista effettivament mog?tija mill-kumpannija lill-klijenti tag?ha bi ?las hija suffi?jentement individwabbli biex tid?ol fil-kun?ett wiesa’ ta’ provvista ta’ servizzi pprovduti bi ?las fis-sens ta’ l-Artikoli 2(1) u 6(1) tas-Sitt Direttiva.

20. L-ewwel nett, g?andu ji?i enfasizzat li klijent li g?andu b?onn ta’ kamra f’lukanda f’data partikolari huwa liberu li jag?mel jew ma jag?milx prenotazzjoni. Huwa, f’kull ka?, vanta?? g?alih li jkollu prenotazzjoni. Jekk jidde?iedi li jag?mel prenotazzjoni, huwa jibbenefika mill-garanzija li huwa ma kienx ikollu kieku huwa dde?ieda li jasal fil-lukanda u jitlob kamra dak il-?in stess.

21. Mill-perspettiva tal-lukandier, l-g?oti ta’ dan il-vanta?? li minnu l-klijenti effettivament jibbenefikaw sal-mument meta huma eventwalment i?assru l-prenotazzjoni tag?hom jinvolvi ?erti spejje?. Dawn ma jinkludux biss spejje? inerenti g?all-organizzazzjoni tal-fajl tal-klijent u g?all-preparazzjoni tal-kamra, imma wkoll spejje? marbutin ma’ l-obbligu li ji?i rispettat id-dritt tal-klijent li

j?assar il-prenotazzjoni u ma’ l-astensjoni tal-lukandier milli jiftiehem ma’ xi persuna interessata o?ra b’mod li ma jippre?udikax l-obbligu li huwa jkun ikkuntratta favur il-klijent li g?alih g?amel il-prenotazzjoni.

22. Konsegwentement, meta l-lukandier, fil-waqt tal-prenotazzjoni, jitlob lill-klijent i?allas somma b?ala kapparra, wie?ed jista’ o??ettivament jikkunsidra li dan l-ammont jikkostitwixxi l-korrispettiv g?all-provvista ta’ prenotazzjoni, li, kemm mill-perspettiva tal-klijent kif ukoll minn dik tal-lukandier, hija ta’ natura individwabbli sewwa.

23. Din il-provvista ta’ prenotazzjoni hija a??essorja g?all-provvista prin?ipali, inkwantu g?all-klijenti din ma tikkostitwixxix g?an fih innifsu, i?da l-mezz li bih wie?ed jista’ jibbenefika fl-a?jar kundizzjonijiet mis-servizz prin?ipali tal-fornitur (12). F’ka? li l-klijent i?assar il-prenotazzjoni, hija tibqa’ fi kwalunkwe ka? provvista perfettament individwabbli fir-rigward tal-provvista prin?ipali li effettivament ma tkunx ?iet ipprovduta mil-lukanda. In-natura a??essorja ta’ din il-provvista ta’ prenotazzjoni fir-rigward tal-provvista prin?ipali li mag?ha hija marbuta funzjonalment tne??i kull b?onn ta’ riklassifikazzjoni fir-rigward tal-provvista prin?ipali. Hija g?andha g?alhekk tkun su??etta g?all-istess sistema tal-VAT b?al dik applikabbli g?all-provvista prin?ipali.

24. Barra minn hekk, kif tenfasizza l-Kummissjoni, il-fatt li l-klijent jidde?iedi li ma jibbenefikax mill-provvista prin?ipali ma jaffettwax in-natura individwabbli tal-provvista mag?mula effettivament lill-klijent mill-mument li fih tkun saret il-prenotazzjoni sal-mument tat-t?assir. Il-fatt li l-klijent jidde?iedi li ma jag?milx u?u mill-kamra mqieg?da g?ad-dispo?izzjoni tieg?u fid-data stabbilita ma jfissirx li huwa ma bbenefikax minn din il-garanzija, li g?aliha huwa tabil?aqq ?allas l-ammont mitlub mill-kumpannija. Bl-istess mod b?al fil-kaw?a Kennemer Golf, i??itata iktar ’il fuq, il-kaw?a pre?enti tirrigwarda wkoll provvista li tikkonsisti f’impenn effettivament assunt minn persuna taxxabbli, in kambju g?al ?erta somma, biex tqieg?ed il-fa?ilitajiet u s-servizzi tag?ha g?ad-dispo?izzjoni ta’ ?erti persuni indipendentement mill-fatt li dawn jispi??aw biex jidde?iedu, madankollu, li ma jibbenefikawx minn dan il-benefi??ju.

25. Fil-kaw?a pre?enti, lanqas mhemm kwistjoni ta’ impenn paragunabbli g?al dak in kwistjoni fil-kaw?i Landboden Agrardienste(13) u Mohr (14) invokati mir-rikorrenti. Fis-sentenzi tag?ha f’dawn i?-?ew? kaw?i, il-Qorti tal-?ustizzja stabbilixxit li wie?ed ma jistax jikklassifika impenn, me?ud minn bidwi fil-kuntest ta’ skema ta’ kumpens nazzjonali jew Komunitarja, biex inaqqas jew jabbanduna l-produzzjoni tieg?u, b?ala provvista ta’ servizzi fis-sens ta’ l-Artikolu 6(1) tas-Sitt Direttiva(15). Fis-sentenza Mohr, i??itata iktar ’il fuq, il-Qorti tal-?ustizzja affermat, fil-fatt, li “billi t?allas kumpens lill-bdiewa li jimpenjaw ru?hom li jwaqqfu l-produzzjoni tal-?alib tag?hom, il-Komunità la tikseb prodotti u lanqas servizzi g?all-u?u tag?ha stess, imma ta?ixxi fl-interess ?enerali li huwa li tie?u ?sieb il-funzjonament xieraq tas-suq Komunitarju tal-?alib”(16). Fis-sentenza Landboden Agrardienste, i??itata iktar ’il fuq, il-Qorti tal-?ustizzja kkonfermat din il-?urisprudenza, billi ddikjarat li l-impenn in kwistjoni assunt mill-bidwi sabiex jastjeni milli ji?bor ta’ l-inqas 20 % mill-patata li huwa jkun ikkoltiva, la lill-awtoritajiet nazzjonali kompetenti u lanqas lill-persuni identifikabbli l-o?ra, ma jag?ti xi vanta?? li jippermettilhom jitqiesu b?ala konsumaturi ta’ servizz(17).

26. Fil-kaw?a pre?enti, huwa ?ar li l-impenn tal-kumpannija li tag?mel kamra jew kura termika disponibbli f'data partikolari jag?ti lil kull wie?ed mill-klijenti li favurih ji?i assunt dak l-obbligu vanta?? reali u individwali li jippermetti li l-istess klijenti jitqiesu b?ala konsumaturi ta' servizz fis-sens tas-sistema komuni tal-VAT. Din il-provvista ta' prenotazzjoni hija wa?da mis-servizzi pprovduti minn lukandier u sa?ansitra tikkostitwixxi parti essenzjali mill-attività ekonomika tieg?u. Min?abba li l-kumpannija tipprovdi tali servizz lil kull klijent in kambju g?all-pagament ta' somma li hija titlob fil-mument tal-prenotazzjoni, din il-provvista g?andha g?alhekk ti?i kklassifikata o??ettivament b?ala provvista ta' servizzi fis-sens ta' l-Artikolu 6(1) tas-Sitt Direttiva.

B – *L-allegazzjoni li l-ammonti mi?mumin b'ri?ultat ta' l-inadempjenza tal-klijenti huma ta' natura kompensatorja*

27. Ir-rikorrenti tikkontesta l-allegazzjoni li s-somom im?allsin mill-klijenti tag?ha b?ala kapparra jikkostitwixxu l-korrispettiv dirett tal-provvista ta' prenotazzjoni li hija tipprovdi. Skond ir-rikorrenti, huwa pa?ifiku fid-dritt ?ivili Fran?i? li l-kapparra g?andha natura kompensatorja. Hija g?andha rabta mad-dannu m?arrab mill-kumpannija b'ri?ultat ta' l-inadempjenza tal-klijent u g?andha g?alhekk natura ta' kumpens miftiehem f'ammont fiss biex jag?mel tajjeb g?al dan id-dannu(18).

28. L-ewwel nett, tkun xi tkun in-natura ?uridika mog?tija lill-kapparra fid-dritt ?ivili Fran?i?, mill-osservazzjonijiet ippre?entati fil-kaw?a pre?enti bil-miktub u waqt is-seduta jirri?ulta ?ar li d-dritt li tin?amm is-somma m?allsa bil-quddiem b?ala kapparra, li, skond id-dritt ?ivili Fran?i?, hija miftiehma b'kuntratt bejn lukandier u kull wie?ed mill-klijenti tieg?u, mhuwiex ne?essarjament marbut ma' xi dannu effettivament im?arrab mil-lukandier b'ri?ultat ta' l-inadempjenza tal-klijenti tieg?u. Fil-fatt, mhuwiex previst li l-kapparra li tintilef mill-klijent g?andha ti?i restitwita lilu fil-ka?ijiet fejn jirri?ulta li, finalment, il-lukandier ma ?arrab ebda dannu b'ri?ultat tat-t?assir. L-e?istenza ta' rabta li hija biss eventwali bejn l-ammonti r?evuti b?ala kapparra u d-dannu realment im?arrab mil-lukandier b'ri?ultat ta' t?assir tqajjem dubji dwar kemm l-ammonti in kwistjoni r?evuti mill-kumpannija b?ala kapparra jistg?ux ikollhom natura ne?essarjament kompensatorja fis-sens tas-sistema komuni tal-VAT.

29. Je?tie? li ji?i mfakkar li, skond il-?urisprudenza tal-Qorti tal-?ustizzja, somma ta' flus mog?tija b'de?i?joni ?udizzjarja li g?andha l-g?an esklu?iv li tag?mel tajjeb g?al dannu kummer?jali m'g?andhiex ti?i su??etta g?all-VAT (19). Din is-somma, evidentement, ma tikkostitwixxi l-korrispettiv g?all-ebda provvista ta' servizzi jew o??etti fis-sens ta' l-Artikolu 2(1) tas-Sitt Direttiva. Je?tie? li ji?i enfasizzat madankollu li l-ammonti li l-Qorti tal-?ustizzja kkunsidrat, partikolarment fis-sentenza BAZ Bausystem, i??itata iktar 'il fuq, li mhumiex su??etti g?all-VAT kienu ammonti kompensatorji mog?tija minn qorti. Fil-ka? pre?enti, ma te?isti l-ebda konstatazzjoni ?udizzjarja, jew imqar estra?udizzjarja, ta' l-e?istenza ta' danni reali li l-kumpannija effettivament ?arrbet b'ri?ultat tat-t?assir ta' prenotazzjonijiet mill-klijenti tag?ha u li mag?hom il-kapparri mi?muma g?andhom rabta diretta ta' natura kompensatorja.

30. Kif ?ustament jirrileva l-Conseil d'État fid-de?i?joni tar-rinviju tieg?u, je?tie? li wie?ed ifittex li, fi ?dan il-Komunità Ewropea, ir-regoli dwar l-impo?izzjoni tal-VAT ji?u applikati b'mod uniformi. Is-Sitt Direttiva hija ma?suba, fil-fatt, biex to?loq sistema komuni ta' VAT billi tistabbilixxi t-tran?azzjonijiet taxxabbli b'mod uniformi u skond ir-regoli Komunitarji (20).

31. Jin?tie? li ji?i enfasizzat li l-applikazzjoni uniformi tas-Sitt Direttiva titlob li ting?ata interpretazzjoni li ma tistax tiddependi fuq klassifikazzjoni li tista' tvarja skond id-dritt ?ivili ta' l-Istat membru kkon?ernat. Altrimenti, prassi identika g?al dik in kwistjoni fil-kaw?a pre?enti, li tikkonsisti fil-prenotazzjoni ta' kmamar in kambju g?all-pagament ta' amomont li jintilef mill-klijent f'ka? ta' t?assir tista' ti?i su??etta g?all-VAT jekk din isse?? fi Stat Membru fejn in-natura ?uridika ta' tali pagament bil-quddiem hija kkunsidrata b'mod differenti mill-mod kif hija kkunsidrata skond id-dritt

?ivili Fran?i?. Din il-possibbiltà bl-ebda mod mhija xi ?a?a teorika. Fil-fatt, somma m?allsa bil-quddiem minn klijent lil lukandier li l-lukandier g?andu d-dritt i?omm indipendentement minn jekk je?istix dannu reali kka?unat bit-t?assir min-na?a tal-klijent diffi?ilment tista' ti?i kklassifikata b?ala li g?andha natura kompensatorja f'sistemi ?uridi?i o?ra(21).

32. Konsegwentement, il-fatt li, fid-dritt ?ivili Fran?i?, l-ammonti m?allsin bil-quddiem b?ala kapparra huma kkunsidrati b?ala li g?andhom natura kompensatorja ma jistax ikun determinanti biex ti?i esklu?a s-su??ezzjoni g?all-VAT tal-kapparri r?evuti mill-kumpannija ming?and il-klijenti inadempjenti tag?ha. Nixtieq infakkar, f'dan ir-rigward, li fil-kuntest differenti, imma li jixbah ?afna lil dan, ta' l-interpretazzjoni tal-kun?ett ta' provvista ta' o??etti fis-sens tas-Sitt Direttiva, hija ?urisprudenza stabbilita li l-kun?ett ta' provvista ta' o??ett ma jirriferix g?at-trasferiment tal-proprjetà skond il-pro?eduri previsti fid-dirtt nazzjonali applikabbli, imma jinkludi t-tran?azzjonijiet kollha ta' trasferiment ta' o??ett korporali minn parti li tawtorizza lill-parti l-o?ra tiddisponi minnu fil-fatt daqs li kieku kienet is-sid ta' dan l-o??ett. L-g?an tas-Sitt Direttiva jista', fil-fatt, ji?i serjament ippre?udikat jekk ir-rekwi?iti biex ti?i kkonstatata provvista ta' o??etti, li hija wa?da mit-tliet tran?azzjonijiet taxxabbli, ji?u assu??ettati g?al kundizzjonijiet li jvarjaw skond id-dritt ?ivili ta' l-Istat Membru kon?ernat(22).

33. Barra minn hekk, kif issostni l-Kummissjoni fl-osservazzjonijiet tag?ha, mhijiex eventwali klassifikazzjoni b?ala kumpens li to?ro? mill-volontà tal-partijiet kif pre?unta mid-dritt ?ivili Fran?i?(23) li tippermetti li ti?i esklu?a s-su??ezzjoni g?all-VAT ta' ammont li wie?ed mill-kontraenti j?allas lill-ie?or li, in kambju, jipprovdilu servizz li minnu huwa jibbenefika individwalment. Kieku dan kien il-ka?, kien ikun hemm in?entiv qawwi sabiex jitnaqqsu b'mod artifi?jali l-ammonti li jikkostitwixxu l-korrispettiv g?as-servizz mog?ti u sabiex jintef?u dawk li jikkorrispondu g?ad-danni.

34. Il-kun?ett ta' provvista ta' servizzi bi ?las fis-sens tas-Sitt Direttiva g?andu ji?i interpretat fid-dawl ta' kriterji o??ettivi billi tittie?ed in kunsiderazzjoni n-natura o??ettiva tat-tran?azzjoni in kwistjoni(24). Fil-kaw?a pre?enti, jin?tie? g?alhekk li ji?i stabbilit jekk, fid-dawl tal-?urisprudenza stabbilita tal-Qorti tal-?ustizzja, imfakkra fil-punt 13 *et seq.* ta' dawn il-konklu?jonijiet, il-kapparri m?allsa jikkostitwixxux o??ettivament il-korrispettiv g?al servizz effettivament mog?ti mil-lukandier lill-klijenti tieg?u sakemm dawn i?assru l-prenotazzjonijiet tag?hom. Kif di?à urejt iktar 'il fuq, ir-risposta g?al din il-mistoqsija tista' tkun biss, fil-fehma tieg?i, fl-affermattiv. Il-fatt li fornitur ta' servizzi u l-klijent tieg?u ftiehmu, skond id-dritt ?ivili applikabbli, li somma m?allsa bil-quddiem hija ma?suba biex tikkumpensa b'ammont fiss lill-fornitur g?ad-danni li huwa eventwalment ser i?arrab f'ka? ta' inadempjenza, u mhux biex tikkumpensa l-provvista tas-servizz li huwa effettivament ipprovda lill-klijent, ma jistax ikun determinanti biex tali provvista ta' servizzi ti?i esklu?a mis-sistema komuni tal-VAT, fin-nuqqas ta' konstatazzjoni ta' l-e?istenza ta' dannu reali, effettivament im?arrab mill-fornitur b'ri?ultat ta' l-inadempjenza tal-klijent.

III – **Konklu?joni**

35. Fid-dawl tal-kunsiderazzjonijiet pre?edenti, jidhirli li l-Qorti tal-?ustizzja g?andha tirrispondi g?ad-domanda mressqa mill-Conseil d'État kif ?ej:

36. “L-Artikoli 2(1) u 6(1) tas-Sitt Direttiva tal-Kunsill 77/388/KEE fuq l-armonizzazzjoni tal-li?ijiet ta’ l-Istati Membri dwar taxxi fuq id-d?ul mill-bejg? - Sistema komuni ta’ taxxa fuq il-valur mi?jud: ba?i uniformi ta’ stima g?andhom ji?u interpretati fis-sens li somom im?allsin b?ala kapparra fil-kuntest ta’ kuntratti ta’ bejg? li jirrigwardaw il-provvista ta’ servizzi ta’ lukanda su??etti g?at-taxxa fuq il-valur mi?jud g?andhom ji?u kkunsidrati, meta x-xerrej jag?mel u?u mill-fakultà li huwa g?andu li jer?a’ lura mill-kuntratt u meta dawn is-somom jin?ammu mill-bejjieg?, b?ala remunerazzjoni g?all-provvista tas-servizz ta’ prenotazzjoni u, b?ala tali, su??etti g?at-taxxa fuq il-valur mi?jud.”

1 – Lingwa ori?inali: il-Portugi?.

2 – Direttiva tal-Kunsill tas-17 ta’ Mejju 1977, fuq l-armonizzazzjoni tal-li?ijiet ta’ l-Istati Membri dwar taxxi fuq id-d?ul mill-bejg? - Sistema komuni ta’ taxxa fuq il-valur mi?jud: ba?i uniformi ta’ stima (?U L 145, p.1), kif emendata mid-Direttiva tal-Kunsill Nru 91/680 tas-16 ta’ Di?embru 1991 (?U L 376, p. 1, iktar ’il quddiem is-“Sitt Direttiva”).

3 – JORF tal-21 ta’ Jannar 1992, p. 968

4 – Sentenzi tat-3 ta’ Marzu 1994 (C-16/93, ?abra p. I-743).

5 – *Ibidem*, punt 12. Ara wkoll is-sentenza ta’ l-1 ta’ April 1982, Hong-Kong Trade Development Council (89/81, ?abra p. 1277, punti 9 u 10).

6 – Is-sentenza Tolsma, i??itata iktar ’il fuq, punt 13 u l-?urisprudenza ??itata.

7 – Sentenza Tolsma, i??itata iktar ’il fuq, punt 14. Ara, g?all-applikazzjonijiet iktar re?enti ta’ din il-?urisprudenza, is-sentenzi ta’ l-14 ta’ Lulju 1998, First National Bank of Chicago (C-172/96, ?abra p. I-4387, punt 26); ta’ l-14 ta’ Lulju 2005, British American Tobacco International u Newman Shipping (C-435/03, ?abra p. I-7077, punt 32), u tat-23 ta’ Marzu 2006, FCE Bank (C-210/04, li g?adha ma ?ietx ippubblikata fil-?abra, punt 34).

8 – Sentenza tal-21 ta’ Marzu 2002 (C-174/00, ?abra p. I-3293, punt 39).

9 – *Ibidem*, punt 40.

10 – *Ibidem*, punt 42.

11 – Ara s-sentenzi tas-26 ta’ Marzu 1987, Il-Kummissjoni vs L-Olanda (235/85, ?abra p. 1471, punt 6) u tal-15 ta’ ?unju 1989, Stichting Uitveoring Financiële Acties (348/87, ?abra p. 1737, punt 10).

12 – Sentenzi tat-22 ta’ Ottubru 1998, Madgett u Baldwin (C-308/96 u C-94/97, ?abra p. I-6229, punt 24), u tal-25 ta’ Frar 1999, CPP (C-349/96, ?abra p. I-973, punt 30).

13 – Sentenza tat-18 ta’ Di?embru 1997 (C-384/95, ?abra p. I-7387).

14 – Sentenza tad-29 ta’ Frar 1996 (C-215/94, ?abra p. I-959).

15 – Sentenzi ??itatati iktar ’il fuq, Mohr, punt 22, u Landboden Agrardienste, punti 24 u 25.

16 – Sentenza Mohr, i??itata iktar ’il fuq, punt 21.

17 – Sentenza Landboden?Agrardienste, i??itata iktar ’il fuq, punt 24.

18 – Ir-rikorrenti tenfasizza f'dan ir-rigward li, skond id-dritt ?ivili Fran?i?, il-kapparra hija somma ta' flus li fl-a??ar titnaqqas mill-prezz totali f'ka? li l-kuntratt ji?i e?egwit, u li tit?allas mid-debitur fil-mument tal-konklu?joni tal-kuntratt, i?da li, f'ka? li d-debitur jirtira mill-e?ekuzzjoni tal-kuntratt, tin?amm mill-kreditur *b?ala kumpens g?ad-danni*.

19 – Ara s-sentenza ta' l-1 ta' Lulju 1982, BAZ Bausystem (222/81, ?abra p. 2527, punt 11), fejn il-Qorti tal-?ustizzja dde?idiet li l-interessi mog?tija mill-?udikant b?ala kumpens g?ad-dewmien fil-pagament tal-bilan? tal-korrispettiv g?al provvista ta' servizzi, mhumiex taxxabbli. Ara, fl-istess sens, is-sentenza tas-27 ta' Ottubru 1993, Muys' en De Winter's Bouw- en Aannemingsbedrijf (C-281/91, ?abra p. I-5405, punti 18 u 19), fejn il-Qorti tal-?ustizzja, g?all-kuntrarju, idde?idiet li l-interessi li jir?ievi fornitur ming?and il-klijent tieg?u b?ala korrispettiv g?ad-dewmien fil-pagament permess mill-fornitur sal-konsenja ta' l-o??ett huma taxxabbli.

20 – Sentenzi tas-26 ta' ?unju 2003, MKG-Kraftfahrzeuge-Factoring (C-305/01, ?abra p. I-6729, punt 38), u tal-21 ta' April 2005, HE (C-25/03, ?abra p. I-3123, punt 36).

21 – Per e?empju, din tista' ti?i kklassifikata b?ala li g?andha n-natura intrinsika ta' sanzjoni jew ta' penali.

22 – Sentenzi tat-8 ta' Frar 1990, Shipping and Forwarding Enterprise Safe, C-320/88, ?abra p. I-285, punt 7 u 8); ta' l-4 ta' Ottubru 1995, Armbrecht (C-291/92, ?abra p. I-2775, punti 13 u 14); u tas-6 ta' Frar 2003, Auto Lease Holland (C-185/01, ?abra p. I-1317, punt 32 u 33), kif ukoll HE, i??itata iktar 'il fuq, punt 64.

23 – L-Artikolu L114-1 tal-Kodi?i tal-Konsumatur jipprovdi, fil-fatt, li "?lief fil-ka? ta' stipulazzjoni kuntrarja fil-kuntratt, is-somom im?allsin bil-quddiem jikkostitwixxu kapparra".

24 – Ara, f'dan is-sens, is-sentenzi tas-6 ta' April 1995, BLP Group (C-4/94, ?abra p. I-983, punt 24), tat-12 ta' Jannar 2006, Optigen *et* (C-354/03, C-355/03 u C-484/03, ?abra p. I-483, punt 45); tal-21 ta' Frar 2006, Halifax *et* (C-255/02, li g?adha ma ?ietx ippubblikata fil-?abra, punti 57 u 58), u tas-6 ta' Lulju 2006, Kittel u Recolta Recycling (C-439/04 u C-440/04, li g?adha ma ?ietx ippubblikata fil-?abra, punt 43).